

NOTAT

16. januar 2023

Q&A Udvikling af turismeområder

ERHVERVSSTYRELSEN

Vejlsøvej 29
8600 Silkeborg

Spørgsmål vedr. projektindhold og afgrænsning

Tlf. 35 29 17 00
CVR-nr 10 15 08 17
E-post de@erst.dk

ERHVERVS MINISTERIET

Spørgsmål	Svar
<p>Hvordan defineres et "turismeområde"?</p> <p>Hvad betyder "antal turismeområder" – Er det geografisk i et område som fx X og Y som betyder at der skal ansøges om flere områder? (Spm. redigeret)</p>	<p>Definition er i henhold til indikatorvejledningen i regionalfondens programmet følgende: Et turismeområde udgør et afgrænset geografisk område, der forud for projektet har turismevolumen og/eller efter projektdeltagelse har potentiale til at tiltrække turister.</p> <p>Turismeområdet tælles kun én gang i hele projektet. Se evt. indikatorvejledningen for mere information, herunder også hvordan denne indikator måles.</p> <p>Der er ikke en yderligere definition på "et afgrænset geografisk område", hvorved det er op til ansøger at redegøre for og evt. begrunde sammenhæng mellem delprojekter i en geografiske afgrænsning, hvis denne ikke falder umiddelbart naturligt. Dvs. at det er projektets sammenhængende aktiviteter, der kan definere den geografiske afgrænsning – fx en sammenhængende oplevelsesrute. En tematiseret kyststrækning vil tilsvarende kunne udgøre ét sammenhængende turismeområde. Således er der mulighed for at flere kommuner kan gå sammen om en ansøgning hvis området strækker sig over kommunegrænser.</p>
<p>Når projektperioden er 3-4 år, er det så næsten ikke underforstået at der ikke forventes planer i stil med Heiligenhafen?</p>	<p>Ikke nødvendigvis. Det afhænger af hvor langt projektet er i sin planlægning. Det ansøgte projekt kan fx være et delprojekt i en større udviklingsplan, der er mere eller mindre realiseret på ansøgningstidspunktet og i projektperioden. Grundtanken er, at projektets resultater skal kunne tiltrække</p>

Spørgsmål	Svar
	efter private investeringer før, under eller efter projektperioden.
Hører Region Hovedstaden under resten af landet?	Ja, der skelnes mellem Region Sjælland, der er en overgangsregion, og de øvrige fire regioner.
Er der mulighed for at søge midler til udviklingen af digitaliseringsværktøjer?	Ja. Indsætter kan indeholde investeringer i digitalisering, i det omfang det indgår som en integreret del af eller er nødvendigt for at udløse potentialet i den fysiske investering.
Hvorfor forventes kommuner at være ansøger? Hvad med private virksomheder?	Dette skyldes de krav, der stilles til ansøgers organisation og økonomiske ressourcer samt krav til projektets resultater som fx adgang, ejerskab. Derudover er der krav til ansøger om politisk forankring via relevante lokale områdestrategier/udviklingsplaner. Der er mulighed for at kommuner kan ansøge i forening eller i en fondskonstruktion/udviklingsselskab private virksomheder etc. indgår som partnere i projektet.
Hvordan tænkes bæredygtighed ind i denne indsats?	Udvikling af turismeområder arbejder i forlængelse af den nationale strategi for bæredygtig vækst i dansk turisme, hvor der balanceres mellem de tre dimensioner af bæredygtighed (miljømæssig-, økonomisk- og socialt bæredygtig turisme), der understøtter hinanden og alle indgår i udviklingen af dansk turisme. I vurderingskriterierne (under kriterie B (strategisk fokus og lokal forankring) lægges der vægt på, at projektet har fokus på de tre dimensioner af bæredygtighed, herunder at projekterne gennemføres i respekt for natur, miljø og kultur samt (hvis relevant) at der tages hensyn til nærmiljøet inden for de gældende rammer for kystsikring, klitfredning og strandbeskyttede arealer.

Spørgsmål til formalia og vurdering af projektansøgninger

Spørgsmål	Svar
Ift. hvem der kan ansøge, skriver I, at ansøgere forventes at være kommuner – enten alene eller i partnerskab med andre kommuner eller private	a) Jf. udvælgelseskriterierne og reglerne om statsstøtte forventes det, at det er kommuner der er ansøger. De betyder dog ikke, at private aktører er udelukket fra at ansøge, ligesom private virksomheder kan indgå som økonomiske partnere. Bemærk dog, at projekter, der alene omfatter støtte

Spørgsmål	Svar
<p>aktører. Skal det forstås således, at</p> <p>a) en privat aktør ikke kan søge alene?</p> <p>b) En ansøgning fra kommunen kræver det også, at kommunen indgår med en betaling?</p>	<p>til én enkelt virksomhed, ikke kan støttes under denne indsats.</p> <p>b) Nej, ikke nødvendigvis. Der er ikke krav om bestemte typer med-/egen finansiering. Et kommunalt tilskud vurderes som et udtryk for lokal- og regional forankring, jf. kriterie C.</p>
<p>Kan en enkelt kommune søge?</p>	<p>Ja, det kan den godt. Det vægter ikke nødvendigvis højere, at flere kommuner er gået sammen om et projekt.</p>
<p>Kan man som beboerforening søge om støtte med kommunens interesselikvidation og en medfinansiering fra kommunen på op mod 50?</p>	<p>Det vil afhænge af i hvor høj grad projektets aktiviteter matcher prioritetens formål jf. udvælgelseskriterierne.</p>
<p>Hvor langt skal projektet være på ansøgningstidspunktet? Er en udviklingsplan tilstrækkelig? Ellers skal projektet være indarbejdet i kommunens planlægning, tilladelse til dispensationer etc.?</p>	<p>Det vil være en konkret vurdering. Det er en fordel at projekterne er kommet så langt som muligt i planlægningsfasen, men det er ikke et krav at lokalplaner, tilladelser, dispensationer etc. er på plads inden ansøgningstidspunktet. Det skal dog sandsynliggøres, at projektet er realistisk at gennemføre i projektperioden. Se også kriterie B vedr. strategisk fokus og lokal forankring.</p>
<p>Skal alle tillader foreligge på ansøgningstidspunktet?</p>	<p>Kommuner (der er myndighed på området) er ansøgere. Der stilles ved ansøgningstidspunkt ikke krav til dokumentation for plan-, miljø- og byggetilladelser. Ansøger skal ved ansøgningstidspunktet sandsynliggøre at projektet kan gennemføres. Det vil fx fremgå af tilsagnsbrev, at midler kræves tilbagebetalt, hvis det støttede er i modstrid med lovgivningen (betinget tilsagn).</p>
<p>Skal der være opnået finansiering for den del af budgettet, der skal findes uden om støtte fra disse midler som I taler om i dag*? (*11. januar 2023)</p>	<p>Nej, men det skal sandsynliggøres at nødvendig finansiering kan realiseres, hvorved projektet i sin helhed kan gennemføres. Det tæller positivt, hvis øvrig finansiering kan dokumenteres ifm. ansøgningen.</p>
<p>Må områdefornyelsesmidler indgå som medfinansiering fra kommunen?</p>	<p>Ja, som udgangspunkt stilles der ikke krav til hvor midlerne til den resterende finansiering kommer fra. Vi skal dog ikke kunne sige om der kan gælde andre krav til områdefornyelsesmidler eller andre</p>

Spørgsmål	Svar
	finansieringskilder. Herudover gør vi opmærksom på, at aktiviteter ikke må dobbeltfinansieres.
Når I nævner virksomheder under vurderingskriterie A, Virksomhedernes behov, er det så understået de virksomheder som også er beskrevet i målgruppen?	Ja, det skal fremgå af ansøgningen hvordan de mere eller mindre specifikke virksomheder (eksisterende eller forventning om nye) som projektet har som sin målgruppe får gavn af projektet.
Vil det give nogen fordel at indtænke EU's taksonomi ind?	Det er ikke et krav at indtænke EU's taksonomi direkte og eksplicit ind i projektbeskrivelsen i ansøgningen.
Er det et krav at Dansk Kyst- og Naturturisme inddrages?	Det er ikke et krav og det vil ikke indgå i bedømmelsen af ansøgere, at man har været i kontakt med DKNT. Det er alene en mulighed. Der er udarbejdet en aftale med vilkår for samarbejde vedr. sparring ml. ansøger og DKNT ifm. fasen forud for ansøgning. DKNT er således ikke med til at vurdere indsendte ansøgninger, men bidrager alene med turismefaglig sparring for potentielle ansøgere.
Er det obligatorisk at indsende en projektidébeskrivelse?	Nej, det er ikke obligatorisk og har ikke indflydelse på den konkrete vurdering af de indsendte ansøgninger.

Spørgsmål til administration, projektperiode og støttevilkår/statsstøtte

Spørgsmål	Svar
Skal der udarbejdes en samlet ansøgning, hvor både EU-støtte og decentrale erhvervsfremmemidler indgår? Skal der søges separat om erhvervsfremmemidler? Skal der afrapporteres samlet eller separat?	Ja. Der skal indsende én samlet ansøgning, hvad end man søger om både EU- og DEM-midler eller blot EU-midler. Man behøver således ikke ansøge om DEM midler, hvis ikke der er behov herfor i projektet. Der skal afrapporteres samlet.
Hvorfor skal der bruges kontoplan 7 pct.?	Ved en afgrænsning til den kontoplan, hvor der beregnes et tillæg på 7 pct. af projektets støtteberettigede udgifter til projektarbejde, projektgennemførelse og investeringer til dækning af projektets øvrige udokumenterede udgifter, gives fuld

Spørgsmål	Svar
	fleksibilitet for udgifter og projektaktiviteter, idet kontoplanen giver mulighed for at medtage alle udgiftstyper som direkte udgifter og samtidig medtage et udokumenteret tillæg på 7 pct. til dækning af de øvrige udgifter.
Er projektledelse, analyse og markedsføring af selve projektet støtteberettiget?	Her vil svaret være både ja og nej. Der kan gives støtte til projektledelse og anden projektadministration, mens analyse vil være en konkret vurdering ud fra projektets behov i en helhed. Der kan ikke gives støtte til markedsføring og andre efterfølgende driftsomkostninger. Hvis annoncering er en forudsætning for projektgennemførelse, vil det også være støtteberettiget. Midlerne er tiltænkt fysisk anlægsinvestering som har en strukturel betydning for et lokalområde.
Kan der inden for projektrammen arbejdes med erhvervelse af jord/ejendom?	Ja, det kan der godt. Projektets udgifter til køb af jord kan medtages i projektets støttegrundlag, i den kontoplan (7 pct) der skal anvendes til projekter i denne annoncering i. Bemærk, at udgifter til køb af jord maksimalt kan udgøre 10 pct. af de samlede støtteberettigede udgifter. For forladte grunde og tidligere industrigrunde med bygninger hæves denne grænse til 15 pct. Se nærmere i vejledning for støtteberettigelse.
Kan man i projektforløbet søge om ændring af støtteanvendelse ala som ved LAG?	a, der kan foretages projektændringer, så længe det er inden for rammen af annonceringens, programmets og eventuel statsstøttens vilkår. Det er derfor vigtigt at et ønske om projektændring forelægges for Erhvervsstyrelsen inden de igangsættes, da manglende overholdelse af rammerne for støtten kan medføre hel eller delvis tilbagebetaling af allerede udbetalt støtte. Erhvervsstyrelsen tager stilling til konkrete anmodninger fra tilsagnsmottagere om projektændringer. Ved omfattende projektændringer kan Erhvervsstyrelsen forelægge ændringen for bestyrelsen for godkendelse. Vær opmærksom på, at hvis den generelle gruppefritagelsesforordning finder anvendelse i jeres projekt, vil der være en mere restriktiv adgang til projektændringer.
Kan der ydes støtte til det, der populært kaldes "kommunale kerneopgaver" fx	Ja, hvis aktiviteten vurderes at være en forudsætning for projektets gennemførelse. Vær dog opmærksom på, at støtteberettigede udgifter ikke må

Spørgsmål	Svar
asfalt kommunalt ejede bygninger etc.	have karakter af almindelig/planlagt drift eller -vedligehold.
Kan driftsudgifter være indeholdt i 25% projektkostninger som EU/ERST ikke dækker?	I henhold til kontoplanen gives der 7% i overhead som projektet fx kan bruge til driftsudgifter i projektperioden, fx telefoni, internet, IT-udstyr, kontorartikler, husleje, el, vand og varme. Der henvises i øvrigt til vejledningen om støtteberettigelse for information om hvilke udgifter der kan medtages som direkte udgifter og hvilke udgifter der skal dækkes af tillægget.
Kan man få tilskud til drift?	Nej. Der bevilges ikke tilskud til drift eller driftslignende aktiviteter fra denne pulje.
Kan man tilføje økonomiske partnere løbende i projektperioden?	Ja, det er muligt at tilføje økonomiske partnere løbende. I skal dog give ERST besked herom.
Hvor mange år gælder et tilsagn om tilskud og hvor mange år må et projekt være?	Projektperioden vil fremgå af tilsagnet. I hovedreglen vil det være som ansøgt. Projekter skal være afsluttet og afregnet inden programperiodens udløb i 2027. Se også annonceringsmaterialet.
Er der mulighed for at få udbetalt forskud i projekterne?	Nej, der kan ikke udbetales forskud. Projektet kan dog anmode Erhvervsstyrelsen om straksudbetaling i forbindelse med afrapportering, hvor der udbetales på baggrund af det afrapporterede forbrug, før afrapporteringen revideres. Straksudbetaling kan maksimalt udgøre 80 pct. af periodens afrapporterede forbrug. Den resterende del af udbetalingen vil blive gennemført efter revisionen.
Hvad er kadencen, når man får refunderet udgifter efterfølgende?	Projektet skal afrapportere deres fremdrift og økonomiske forbrug to gange årligt. EU-støtten udbetales på baggrund af afholdte støtteberettigede udgifter. For at en udgift er støtteberettiget skal udgiften kunne dokumenteres at være afholdt og betalt. Det betyder, at I skal kunne fremsende dokumentation for, at betalingen har fundet sted. Der kan ikke udbetales forskud. Projektet kan dog anmode Erhvervsstyrelsen om straksudbetaling i forbindelse med afrapportering, hvor der udbetales på baggrund af det afrapporterede forbrug, før afrapporteringen revideres. Straksudbetaling kan maksimalt udgøre 80 pct. af den støtte som kan

Spørgsmål	Svar
	<p>gives på baggrund af det afrapporterede forbrug. Den resterende del af udbetalingen vil blive gennemført efter revisionen.</p>
<p>Hvad er en typisk deadline for afrapportering, og er der krav til succesrate hvis man får tilsagn om støtte?</p>	<p>Der vil være to årlige afrapporteringer med et halvt års mellemrum. I kan finde uddybende beskrivelse om dette i Vejledning om støtteberettigelse afsnit 17 Halvårlig afrapportering og udbetaling. Ift. krav til succesrate, kan der både være tale om succesrate for det samlede projekt eller succesrate ved de halvårlige afrapporteringer.</p> <p>Hvis det er for det samlede projekt: Det vurderes, hvor realistisk den opstillede effektkæde og måltal er og scorer ansøgningerne ud fra udvælgelseskriterierne. Når et projekt afsluttes, ser vi på målopnåelsen i forhold til den opstillede effektkæde, som ansøger opstillede i starten af projektet. På den måde vurderer vi succesraten for de enkelte projekter.</p> <p>Hvis det er for de halvårlige afrapporteringer: Ved de halvårlige afrapporteringer ser vi løbende på, hvor godt projektet er med ift. de opstillede delmåltal på de forskellige indikatorer og effekter.</p> <p>Ved afvigelser beder vi ofte projektet redegøre for disse, og er der tale om større afvigelser, kan det blive relevant, at projektet indsender et nyt effektforslag. Ved væsentlige ændringer i forlængelse af et nyt effektforslag vil det være nødvendigt at få Danmarks Erhvervsfremmebestyrelses godkendelse.</p> <p>Som en konsekvens af fx manglende fremdrift i projektets målopnåelse, kan projektets tilsagnsbeholdning blive reduceret – dette vil i givet fald ske på baggrund af en konkret vurdering</p>
<p>I annonceringen står, at statsstøtte er, ”når en virksomhed modtager støtte fra det offentlige”. I jeres slides står der ikke, at statsstøtte kun vedrører virksomheder, og I har</p>	<p>Annonceringsteksten er et uddrag fra vores ”vejledning om støtteberettigelse”, afsnit 24.1. Heri uddybes, at det ikke er afgørende, hvilken formel juridisk status, modtageren af støtten har. Derfor kan både fysiske personer og juridiske personer som fx selskaber, offentlige institutioner og velgørende institutioner være modtagere af statsstøtte. Det er altså selve aktiviteten, der er</p>

Spørgsmål	Svar
<p>sagt, at det handler om økonomisk aktivitet. Hvordan skal man forstå det?</p>	<p>afgørende for, hvornår modtageren er en ”virksomhed” i statsstøtteretlig henseende. Der er derfor tale om statsstøtte, hvis der søges om (og tildeles) støtte til økonomiske aktiviteter, uanset om det er en privat virksomhed, velgørende forening eller en kommune, som modtager støtten.</p> <p>Udover vejledning om støtteberettigelse, kan I læse nærmere om statsstøtte og hvad der udgør økonomisk aktivitet i Erhvervsministeriets statsstøttehåndbog (https://em.dk/media/10141/statsstoettehaandbog-2017.pdf) under punkt 2.1.</p>
<p>Hvordan ser ERST på potentielt uansøgte midler?</p>	<p>Vi udvælger projekter ud fra de krav og tildelingskriterier, Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse har besluttet. De fremgår af ansøgningsmaterialet. Kun ansøgninger, der opfylder annonceringens krav og formalia, kan komme i betragtning til et tilsagn om tilskud.</p> <p>Det er ikke et mål i sig selv at få afløb på alle afsatte midler, og vi kan ikke på forhånd udtale os om, hvordan vi forholder os til et evt. restbeløb i puljer. Det vil være op til Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse – på baggrund af sekretariatets faglige vurdering af kvaliteten af de modtagne ansøgninger – at beslutte, hvordan evt. restmidler fra puljen anvendes.</p> <p>Der kommer dog en ny ansøgningsrunde i forbindelse med denne indsats – forventeligt i 2024/2025.</p>

Specifikke spørgsmål rettet til Dansk Kyst- og Naturturisme (Webinar den 11. januar 2023):

Vedr. slide om udviklingen af turismeområdet ”Heiligenhafen” i Schleswig-Holstein:

Hvor mange senge er der i projektet?

Sv.: Beach Motel – 4-stjernet ”Modern Lifestyle” – 115 værelser samt 62 apartments. Bretterbude – 3-stjernet – ”Young and Wild” – 81 værelser samt 6 apartments.

Er der et samarbejde med Kystdirektoratet ift. tilladelser, når der skal investeres i kystturisme?

Sv.: Kystdirektoratet er en selvstændig myndighed. DKNT er løbende i formel dialog med Kystdirektoratet og andre myndigheder, men har ikke nogen indflydelse ift. lovgivning og myndighedsudøvelse på området.